

Leerrede over Lukas 12: 35 t/m 38 uitgesproken op Oudejaarsavond 31/12/48 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen -Psalm 89: 19

Lezen -Lukas 12: 1 t/m 40.

Tekst:

Het woord waartoe wij uw aandacht vragen, vindt u in het ons zo-even gelezene, uit het 12e hoofdstuk van het heilig Evangelie naar de beschrijving van Lukas. Ik lees daarvan vanaf vers 35 t/m 38. Lukas 12: 35 t/m 38, waar Gods Woord aldus luidt:

35. *Laat uw lenden omgord zijn, en de kaarsen brandende;*
36. *en zijt gij de mensen gelijk, die op hun heer wachten, wanneer hij wederkomen zal van de bruiloft, opdat, als hij komt en klopt, zij hem terstond mogen opendoen.*
37. *Zalig zijn die dienstknechten, welke de heer, als hij komt, zal wakende vinden! Voorwaar, Ik zeg u, dat hij zich zal omgorden, en zal hen doen aanzitten, en bijkomende, zal hij hen dienen.*
38. *En zo hij komt in de tweede nachtwake, en komt in de derde wake, en vindt hen alzo, zalig zijn dezelve dienstknechten.*

Leerrede:

Een ieder onder ons heeft zijn eigen ervaring en geschiedenis weer gehad in het jaar dat voorbijgesnel is; lief en leed, blijdschap en droefenis is gepasseerd. Het Woord Gods is: enerlei lot wedervaart allen. Er is dus geen sprake van uitzonderingen, maar in het algemeen genomen spreekt de Schriftuur, dat enerlei lot allen wedervaart, èn rechtvaardigen, èn goddelozen. Echter, wát ons ook wedervaart - van lief en leed, van blijdschap en droefenis, van gezondheid en krankheid, van leven, ook dat de dood onder ons onderdak inkwam en van ons het liefste ontnam dat wij hadden, het één zowel als het ander - is dan, omdat die Hoge Majesteit Gods ons wil leren en onderwijzen dat hier niet het land der rust is. Hij wil ons opleiden tot Zich, zoals Hij is de God des levens en het Leven Zelf.

Wij zijn van nature mensen, die, als wij de gelegenheid hebben dan slaan wij onze pinnen hier zo vast in, alsof hier eeuwig ons thuis is, of wij hier eeuwig kunnen blijven, en zoeken leven waar geen leven in is. Want het ware en waarachtige leven bestaat in de kennis van en de gemeenschap en het verkeer met Gods Majesteit. Wij zijn Zijn schepselen, en zó diep gezonken en verdorven, dat, als het er op aankomt, wij het buiten God zoeken, bij onszelf, om ons leven in eigen hand te hebben, er zelf mee te doen en te schikken en te richten zoals wij willen.

Het is droevig dat wij zo zijn. Dat het een ieder dan nog brenge tot nagedachte op deze avond. Wie zijn wij voor onszelf? Wie zijn wij persoonlijk voor het aangezicht Gods? En wat heeft 1948 bij ons en in ons hart uitgewerkt in wat ons wedervoer? Heeft het teweeggebracht een losmaking van de wereld, van het zien- en zinlijke, en een meerdere aangebondenheid bij God? Een erkennen: U bent de God des levens? Om op te merken dat, als ons ten laatste ontvalt al wat hier is, dat dat nog wel kan, maar om eeuwig buiten God te moeten blijven, dat is nu al de dood, en dan nog eens voor eeuwig.

Die Majesteit is van eeuwigheid bewogen geweest met ons lot, en vraagt naar ons. Want dat kan niet tegengesproken worden, Hij is het Zelf Die Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden. Vraagt God dan naar ons, ja of neen? Ja toch?

Neem daarbij nog, wat wij bijvoorbeeld lezen in Psalm 81, daar kunnen wij zien wat er in het hart van God is:

Och, had naar Mijn raad,
zich Mijn volk gedragen!
Och, had Isrels zaad,
op Mijn effen paân
ijv'rig willen gaan,
naar Mijn welbehagen!

'k Had u dan tot spijs,
vette tarw' doen groeien.
En u, ten bewijs
hoe Ik u kon voên,
honigbeken doen,
uit de rotsen vloeien.

Dat laat ons gevoelen wat er in het hart van God is. Dat bedoelt Hij. Zal er dan niemand onder ons, in wat dit jaar gepasseerd is, harde gedachten van God hebben? Die moeten wij maar hebben van onszelf, maar niet van God. Als het toch het geval is, dat wij harde gedachten van God hebben, dan moeten wij maar bedenken, dat wij niet de staat van ons hart zien en kennen, want dan was er geen plaats voor harde gedachten van Hem. Nu zou het kunnen zijn, dat daar, ja, misschien wel veel tegen ingebracht werd, bijvoorbeeld: ja maar, dàt, en dàt, en men gaat onder meer opnoemen van onze jongens, die in het verre Oosten zijn, zo maar de bloem van de natie uit Holland, en zo ver weg van wat ze lief en dierbaar is enz. Ja, dat is ook zo, ik spreek al die zaken ook niet tegen. Ieder hart heeft en gevoelt zijn eigen smart.

Maar als wij er nu eens bijkomen zoals het is, hoe zou God dan kunnen handelen? Zou Hij het zeewater niet kunnen laten stromen van Schelde tot Dollard en tot aan de Duitse grens, en ons allen verzwelgen? Dat had gekund, en wat hadden wij moeten zeggen? Want wij hebben het verzonddigd, heel de natie. Nu kunnen wij dat belijden, maar vóelen wij er wat van in ons hart? Bezet het ons? Als daarvan ons wat bezet, dan moeten wij de hand op de mond leggen, dan hebben wij niets in te brengen, dan houden wij nog zóveel over. Dan is het zó, dat de weldaden Gods nog rondom onze tent gespreid liggen. Dan hebben wij nog spijs en drank, een onderdak, klederen om aan te trekken, ons onderling verkeer, ons verkeer rondom Zijn Woord en getuigenis, noem maar op. Zegen op zegen!

Al wat ons hier wedervaart, ook al wat dit jaar, dat achter ons, ligt met zich heeft meegebracht, is daartoe, om ons los te maken van de wereld, van het zien- en zinlijke, en ons aan God te binden, daar Hij de God des levens is. Dat Hij voor ons àlles zou zijn!

Waarom? Het is hier de voorbereiding. Straks staan wij aan het eindpunt van ons leven, dan houdt alles op. Dan zullen wij voor de Rechter van hemel en aarde moeten verschijnen, en dan moet het zijn waar een Job van getuigt: "Mijn ogen zullen Hem zien, en niet een vreemde; mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot." Dus, dan moeten wij Hem hier in de tijd leren kennen, opdat Hij dan geen vreemde voor ons is.

Nu is er uit die grond vanmiddag in mij gaan werken uit het ons gelezen 12e hoofdstuk die verzen, waarvan ik begon te lezen: "Laat uw lenden omgord zijn, en de kaarsen brandende." Dat is niet een woord van de één of andere godzalige, een kind Gods of een profeet, die het als uit de mond Gods sprak en het verkondigde, maar het is een woord van de Opperste Wijsheid, van Jezus Christus, het Hoofd van Zijn christengemeente Zelf.

Die, zó het welzijn bedoelt, en bedoeld heeft, van een wereld verloren in schuld, dat Hij rijk en troon verliet en hun in alles gelijk werd om ze te kunnen dienen, en daartoe zelfs Zijn bloed liet vloeien en Zijn leven gaf. Als dan zulk Eén, Die zo'n liefde aan de dag legt, een woord van vermaning spreekt, me dunkt dan behoren wij toch zeker wel één en al opmerkzaamheid te zijn, en daarbij te bedenken; dat kan niet anders of dat is tot mijn nut, dat is mij ten goede. Dat kan niet uitblijven.

Als Hij dan hier spreekt: "Laat uw lenden omgord zijn", dan moeten wij bedenken, dat men in de Oosterse landen lange klederen draagt, tot op de grond, tot aan de voeten. Als zij zich dan reisvaardig maakten, of enige arbeid wilden verrichten, dan hielden zij hun klederen op met een gordel, opdat zij niet over hun eigen klederen gingen vallen, maar vaardig waren om weg te kunnen gaan, of om te doen wat zij moesten doen. Als dan Jezus zo tot ons spreekt: "Laat uw lenden omgord zijn", dan moeten wij daarbij toch wel bedenken, dat de Koning ons te kennen wil geven, dat het hier het land der rust niet is, maar dat wij reizen naar zo'n grote en ontzaglijke eeuwigheid. Hij wil hebben, dat wij hier niet als slapende in de zonde, dromende in en van hetgeen geen wezen in zich besluit, daarheen zouden gaan, maar dat wij wakker, dat wij vaardig zouden zijn, en aanmerken dat wij hier midden in dit leven staan, het leven vol ernst.

Het is hier de voorbereiding voor een grote en ontzaglijke eeuwigheid. 1948 is voorbij, onherroepelijk voorbij, het komt nooit meer terug, en al wat wij er verkeerd in hebben gedaan kunnen wij niet meer goed doen. Wij kunnen niet één dag die achter ons ligt meer overdoen. Als het dit jaar niet voor ons geweest is; besteed als voorbereiding voor die grote, ontzaglijke eeuwigheid, dan kunnen wij terugkijken en zeggen: het is een jaar van ijdelheid voor me geweest. Blijdschap, droefenis, rouw, alles is gepasseerd, maar nutteloos, want het is niet tot voorbereiding geweest.

Ik zal tot verduidelijking dit nog bijbrengen: als ik spreek dat het hier de voorbereiding is, bedoel ik daarmee niet dit, dat ik daaronder alleen versta degenen die onbekeerd zijn! Maar ik versta daaronder mijzelf en u, allen. Want het is hier de voorbereiding. Ja maar, als nu iemand eenmaal tot God bekeerd is, en zijn zonden zijn vergeven, en hij heeft aanneming verkregen in Jezus Christus, ja nu, die is toch klaar? Die heeft genade!

Ja, het is waar, men heeft dan aanneming bij en vrede met God, maar ... kunnen wij nu ook in rust en in vrede ons hoofd neerleggen als de dood komt, als het is dat wij 10, 20, 30 of 40 jaren geleden bekeerd zijn geworden? Kan dat? Neen, dat kan niet. Waarom niet? Hierom, bij een bekeerde komen telkens oude en nieuwe zonden voor, dus er is telkens weer bij vernieuwing nodig, herstelling in de genadestaat in Christus, zoals Hellenbroek dat in zijn vragenboekje benaamt.

Daarbij dit nog als voorbeeld: Eén der voorname heiligen, Izak, waar Jakob nog apart van spreekt, wanneer hij God in gebed aanroept: o God mijns vaders Abrahams, en God mijns vaders Izaks; daarvan zegt Jakob tot Laban als die hem achterhaalt op het gebergte Gilead: "Ten ware de God van mijn vader, de God van Abraham, en de Vreze van Izak, bij mij geweest was, zekerlijk, gij zoudt mij nu ledig weggezonden hebben!"

Van Izak lezen wij dan, dat hij tot Ezau zegt: "jaag mij een wildbraad, en maak mij smakelijke spijzen, zoals ik die gaarne heb, en breng ze mij, dat ik ete, opdat mijn ziel u zegene eer ik sterf." Want ja, de man had gezegd: "ik weet de dag mijns doods niet." Nu geloven wij toch allemaal wel, dat Izak een waar begenadigde is geweest. Maar nu was die man zó, dat hij 25 jaar vóórdat de overgang uit het tijdelijke in het eeuwige er was, daar al rekening mee hield, ja zó dat hij zijn zonen al zegende, en die zaak als het ware afdeed - dan rustte dat ook, want straks moest hij God aandoen - om zich er geheel op voor te bereiden. Want dat is zo'n grote overstap! Wij moeten daar God aandoen zoals wij Hem nog nooit gekend hebben. Want hier is het in geloof, maar dan zullen wij Hem in dadelijkheid ontmoeten.

Daarom is het hier voorbereiding, en moet er bij ons zijn een volkomen vlakke met God onze Schepper. Dat is dus een werk, waarin wij dagelijks werkzaam behoren te zijn. Daarom spraken ook onze voorouders soms van de dagelijkse bekering; elke dag terug naar God. Want telkens dwalen wij van God af, als dwaalzieke mensen, en zijn het spoor bijster. Dus, telkens terug. Daartoe is het hier dan voorbereiding. Wij moeten straks God ontmoeten.

Het einde van een jaar is dus weer een prediking voor ons, wij worden er eventjes als bijgebracht, als bij bepaald: er is weer een jaar afgesloten, dat is weer voorbij, dat komt nooit meer terug. Om er eens even bij stil te staan: hoe is het jaar geweest, is het ons tot voorbereiding geweest? Niemand zij zó, dat hij gaat zitten opsommen in zijn hart, wat voor goede dingen hij dit jaar gedaan heeft tegenover de naaste, en ook wel tegenover God in het partij te trekken voor Zijn Naam en Majesteit en werken. Dat moeten wij dus niet doen, want al hadden wij elke dag van al de 366 dagen van het afgelopen jaar, een goed werk gedaan, dan hebben wij nog slechts gedaan hetgeen wij behoren te doen, meer niet. God is een Wezen waardig om gediend te worden om Zijnszelfs wil, en heeft alles daartoe geschapen. Ook de mens is daartoe in aanzijn geroepen, tot eer en verheerlijking Zijns Naams. Als wij dus gedaan hebben hetgeen ons bevolen was, dan moeten wij zeggen: "wij zijn onnutte dienstknechten."

Laten wij echter bedenken aan al het verkeerde dat wij gedaan hebben, wat niet is naar de reinheid des heiligdoms. Laten wij datgene zoeken waardoor wij reden hebben om ons voor God te vernederen, en ons voor Hem te verootmoedigen. Om met een verootmoedigde, vernederde, verslagen ziel 1948 uit te stappen, opdat er bij ons zou zijn de eenvoudigheid en vatbaarheid om de reinigmaking en verzoening van al onze zonden en verkeerdheden te zoeken in Christus' arbeid.

Want wij mensen zijn zeer geneigd om ons bij deugd en goed werk te houden, maar nu is het de bedoeling van God, dat wij onze zonden, schuld en schande zouden kennen, en daarbij zouden blijven stilstaan tot vernedering en verootmoediging. "Laat uw lenden omgord zijn." Dat is dan het eerste. Dus om vaardig te zijn om de loopbaan te lopen, de goede strijd te strijden, hier deze tijd te hebben tot voorbereiding.

Nu volgt er een tweede vermaan. Jezus leert ons hier: "en de kaarsen brandende." Let wel dat er hier in het meervoud kaarsen staat. Ik versta daaronder drieërlei. Vooreerst dit; dat Jezus wil hebben, dat de lamp van onze belijdenis hier schijnt, dat wij niet in naam christenen zouden zijn. Want wij worden christenen genaamd krachtens belijdenis en dat wij een gedoopt voorhoofd hebben. Nu moet dat niet een koude, dorre leus zijn. Maar als wij christenen genaamd worden, dan wil Jezus hebben, dat het is:

Uw Woord is mij een lamp voor mijnen voet,
mijn pad ten licht, om 't donker op te klaren.

Dat is Jezus bedoeling. Hij wil hebben dat wij die lamp, die kaars, brandend hebben.

Dan lees ik van een tweede kaars of lamp of licht als Jezus zegt: "Ik ben het Licht der wereld." Hij wil daarmee dus zeggen, heel de wereld, en het ganse menselijke geslacht, zit in de duisternis. Maar nu zegt Hij; "Ik ben het Licht." Wat bedoelt Hij daarmee? Dat wij het licht niet zouden zoeken in deugd, plicht, goed werk, noch bij Mozes, noch in wets- en plichtsbetrachting en in allerhande formaliteiten, maar dat wij het licht, het leven, de zaligheid alleen zouden zoeken in Jezus Christus.

Dat het zo zou zijn dat het te zien is. Bij Maria Magdalena was het zo, dat de engel er van zei: "ik weet, dat gij zoekt Jezus." Die is voor haar (en voor de discipelen) geweest het enige Licht, de enige brandende Fakkelt. Daarbuiten was alles niets, Hij alleen alles. Nu wil Jezus dat ook van ons.

Hij wil dus hebben, dat wij Zijn Woord huldigen als een lamp voor onze voet, dat wij Zijn Persoon en Middelaarsbediening alleen erkennen. Dat wij wat daarbuiten is wegwerpen als waardeloos, als ijdel, tot geen ding nut.

Ten derde lees ik nog: "Laat uw licht alzo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken." De catechismus spreekt er van: "dat onze naaste voor Christus gewonnen worde." Dus dat, en onze belijdenis alsook Jezus Christus als het Licht der wereld Zelf, zo hart en ziel bezetten dat, gelijk de olie, in het vat door de zon beschenen, door de duigen heen naar buiten uitkomt, aan ons gezien wordt ... wat? Dat is een christen. Dat aan ons gezien wordt: dat zijn mensen, die handelen en wandelen en leven naar Gods Woord en leer, die laten hun licht alzo schijnen dat het van een ander gezien wordt. Dat is het vermaan van Jezus.

Het jaar 1948 ligt achter ons, komen wij er zonder schuld uit? Zijn wij vaardig geweest en hebben wij opgepakt? Hebben wij Zijn Woord gehad als een lamp voor onze voet, Jezus Christus als het Licht der wereld? Hebben de mensen de goede werken gezien, uit het geloof vloeiend? Zou er iemand onder ons zijn, die er zonder schuld uitkomt? Ik denk het niet, hè? Hoe hebben wij dan nodig aan het einde van 1948: "Gedenk niet meer aan 't kwaad dat wij bedreven." Zullen wij dat maar eens zingen? Het is uit Psalm 79, het 4e vers. Laten wij er ook het laatste, of 7e nog bijvoegen:

4. Gedenk niet meer aan 't kwaad, dat wij bedreven...

7. Zo zullen wij, de schapen Uwer weiden...

Jezus' woord is dan verder: "en zijt gij de mensen gelijk, die op hun heer wachten, wanneer hij wederkomen zal van de bruiloft, opdat, als hij komt en klopt, zij hem terstond mogen opendoen. Zalig zijn die dienstknechten, welke de heer, als hij komt, zal wakende vinden! Voorwaar, Ik zeg u, dat hij zich zal omgorden, en zal hen doen aanzitten, en bijkomende zal hij hen dienen."

Jezus gebruikt hier een in het Oosten zeer bekend beeld van de bruiloft. Immers, in het Oosten werd de bruiloft des nachts gehouden. Helder en klaar, kunnen wij daarvan lezen in de gelijkenis van de wijze en de dwaaze maagden die lampen bij zich hadden. Die dwaas waren, hadden geen olie in de vaten, maar de wijzen wel. Toen er 's nachts geroepen werd: "de bruidegom komt", bereidden zij haar lampen, en waren vaardig en gereed. Doch de lampen der anderen gingen uit, en eer zij olie hadden gehaald, was de deur reeds gesloten.

Nu gebruikt de grote Koning hier dit beeld op zulk een wijze, dat wij er onder verstaan, dat van Hem gezegd wordt: "Koning der koningen en Heere der heren" te zijn. Nu is die Ziebruidegom reeds bruiloft houdend in het Koninkrijk, in het hemelhof met de Zijnen die al ingezameld zijn. Maar nu is er voor ons ook wat te doen. Hij noemt het hier: "en zijt gij de mensen gelijk, die op hun heer wachten wanneer hij wederkomen zal van de bruiloft." Nu wil Jezus hebben, dat wij doen gelijk zij in het Oosten in de nacht deden; wakker zijn en op hun heer wachten, niet wetend wanneer hij van de bruiloft komen zal.

Wij weten ook niet wanneer de Koning, die gezegd wordt boven bruiloft te houden, komen zal. In 1948 zijn er op het onverwachts uit ons midden opgeroepen. Wij zijn gespaard, maar wat zal het volgend jaar ons brengen? Denk eens in; als het nu volgend jaar onze beurt eens was om te sterven, hoe zal het zijn? Als wij in 1948, het achter ons liggende jaar waren opgeroepen, waren wij dan bereid geweest? Zijn wij de dienstknechten gelijk geweest, die op hun heer wachten? Is het zo bij ons, dat wij de Koning verwachten? Laat dat eens een vraag zijn voor een ieder. Want het is toch ernstig!

Dit ogenblik, dit avonduur predikt ons: dit jaar komt nooit meer terug, dat is voorbij. Weer een schrede nader tot die ontzaglijke eeuwigheid. Want dat kunnen wij niet misdoen, sterven moeten wij. God moeten wij ontmoeten, dat valt niet mis te doen. Nu staat er nog: "bergen valt op ons, en heuvelen bedekt ons, voor het aangezicht Desgenen, Die op de troon zit." Als het einde er zijn zal, dan zal dat ook het deel zijn voor diegenen onder ons, die hier de tijd niet gebruikt hebben als voorbereiding, zodat zij God moeten ontmoeten als een vreemde. Dan hebben wij hier in verwaandheid en hoogmoed des harten gedacht, dat wij alles tot onze dienst hadden. Maar zullen wij dan bedenken, dat de bergen ons dan hun hulp zullen weigeren, en alles ons in de steek zal laten? Noch bergen, noch heuvelen zullen ons ten dienste zijn om op ons te vallen, en ons te bedekken voor Hem Die op de troon zit. Och, laten wij ernst gebruiken. Want wie weet wat er boven onze hoofden hangt, en wat het volgend jaar ons zal brengen. Laten wij toch de tijd uitkopen, het is toch zo ernstig.

Nu is er hier sprake van degenen die Christus de rechte plaats geven, die Hem verwachten. Wie doet dat? Zijn wij zulke lieve mensen, dat wij dat van nature doen? Is het zo: ja kijk, dat is voor het volk, zie je, dat is voor de bekeerden? Dan zullen wij dit nog even aanhalen, wat wij lezen van de wijze maagden: ook zij vielen in slaap. Dus die waren in de grond der zaak en van oorsprong niet beter dan de dwaze maagden; want zij sliepen allen. Maar gelukkig, nu hadden zij olie in hun vaten; anders was het met hun ook fout geweest. Ze waren allemaal van hetzelfde allooi. Waaruit is het dat wij Hem verwachten?

Dat is dan hieruit, ingeval wij genoeg de dood vinden in de wereld en bij onszelf, het ons hier als geen thuis en herberg is, maar dat het ons hier de dood is, de dood, de dood, niets dan ellende, en dat Jezus Christus het enige Lichtpunt is, het enige Leven, het enige Doel, Hij alleen alles is. Wat zal dan het geval zijn? Dan zal het daaruit zijn:

Wien heb ik nevens U in de hemel?
Nevens U lust mij ook niets op de aarde.

Nu doet het dus de armoede, de ellende, de dood. Die doen ons aan Zijn genadetroon gebonden zijn. Omdat wij hier geen leven hebben, zo hebben wij onze hoop en verwachting op Hem. En in het bitterste kruis kunnen wij soms anderen zelfs moed inspreken, zeggende: toe maar, hoor, je moet het maar oppakken, want het zal niet altoos duren, het zijn soms maar weinige uren en dan zijn wij thuis.

Jezus Zelf zegt dat het maar en verdrukking is van 10 dagen; of Hij wil zeggen; een dag of tien, die kom je wel doorgesukkeld, dat gaat wel. Zo hebben wij dan de dood in de wereld en bij onszelf, en geen leven buiten Christus tot ons nut. Dan is het daaruit, dat Hij de eerste en de hoogste plaats inneemt, en dan zal het zijn: mijn ziel verlangt naar God, naar de levende God. Och, U bent alleen mijn Heil, mijn Rotssteen, mijn Sterkte, mijn Troost. Je moet daarbuiten maar niets hebben! Hij moet maar alles zijn!

Hier staat nog een innemend troostwoord: "opdat, als hij komt en klopt, zij hem terstond mogen opendoen." Dus dat het de bedoeling is, dat wij Hem zó verwachten, dat, als Hij komt en klopt, wij gereed staan om de Koning te ontvangen. En daarvan staat: "Zalig zijn die dienstknechten, welke de heer, als hij komt, zal wakende vinden." Want dat is de bedoeling, dat wil Hij, dat wij waken. Dat, als de Koning komt, er voor de dag komt dat Hij dan ziet; ja hoor, dat is er één die Mij liefheeft, eert, aan Mij gebonden is, Mij ten doel heeft, voor wie Ik het leven ben en waar buiten Mij alles ijdelheid is.

Daar staat hiervan, dat de Koning zó zal doen: "Voorwaar, ik zeg u, dat hij zich zal omgorden, en zal hen doen aanzitten, en bijkomende zal hij hen dienen."

Dus hier wordt het beeld gebruikt, dat de Koning hen als aan de tafel doet aanzitten, en zegt Ik zal ulieden Zelf dienen, Ik wil zulk een hartelijkste en hoogste toegenegenheid en gemeenschap aan u bewijzen en betonen. Merk nu eens op; dat is nu telkens zo wanneer de Koning ons hier vindt. Als Hij tot ons komt met Zijn liefdehart, en Hij ontmoet ons in onze dood, armoede en ellende, en, daar Hij Zich tot ons wendt, wij ons hart opendoen (want Hij is het leven). Wat doet Hij dan? Dan komt Hij ons dienen, dan zal Hij ons als aan de toegeruste tafel des welbehagens plaatsen en zeggen: eet en drink maar eens, versterkt u maar eens, ja proeft en smaakt maar eens Mijn gunst, liefde en genade.

Wat zal dat nu straks zijn, als die grote Koning zal komen en ons wakende zal vinden, om ons over te plaatsen in een ander en beter vaderland? Want dat is Zijn bedoeling! Vandaar dat het dan zó is - voor degenen, voor wie Hij het leven is, en alles buiten Hem de dood is - dat zij dan kunnen terugzien en daaruit zeggen: gelukkig! daar ligt weer een jaar; vlied dan heen, o wrede tijd, en kom aan, o storeloze dag der eeuwigheid.

Het jaar dat achter ons ligt is voor mij een jaar geweest van veel bitterheid, kruis en druk, op alle mogelijke wijze. Niet dat het zó is, dat ik mij beklaag, hoor, helemaal niet. Want het is Vaders hand Die alles aanbrengt. Ik heb daar net nog bij mijn vrouw gestaan - die lag weer door het bed te kruipen van pijn en ellende - en moest bekennen: als dit nu niet was de wil van onze hemelse Vader, dan was het niet zo. Maar daar dat Zijn wil is, kan ik er ook niets in veranderen en mag daar hartelijke vereniging zijn met alles wat Hij over ons bescheiden heeft en doet. Ja, dat is waar, dat kan ik niet ontkennen dat die genade wel mijn deel is geweest. Maar nochtans zeg ik er bij: gelukkig hoor, daar ligt een jaar dat komt nooit meer terug, NOOIT meer.

Toen ik door Boogaard bevestigd ben, toen heeft hij staan te huilen zodat de tranen van zijn gezicht over zijn jas op de grond liepen en was zijn zeggen: "mijn kind, waar ik doorheen moest (want ik raak aan het eind) daar moet jij nog doorheen. Ik kijk je aan met een weemoedige ziel; och, dat Hij je alles mag zijn, om je er door te helpen." Verder was zijn zeggen: "je zal nog wel eens om mijn woorden denken." Nu, daar moet ik dikwijls aan denken. En wat zal er nog moeten passeren!

Zo is het hier kruis, lijden, verdrukking. Maar als wij dan eenmaal die plaats der rust mogen beërven, en het mag zijn het nieuwjaar van het welbehagen des HEEREN, dan zal op hetzelfde ogenblik dat wij daar zullen ingaan, alles tegelijk wegvallen. Dan zal er geen gedachte meer overblijven van het lijden van deze tegenwoordige tijd. Dus nu mogen wij alvast 1948 achter onze rug leggen, maar als de dood komt ALLES. Dan begint eerst het ware leven, lieven, loven, wat daarbóven is, wat is waar men Jezus ziet.

Toe, laten wij elkaar hier opwekken. Laten wij dit jaar gebruiken om ons voor God te vernederen, dat wij Hem, Die Zijn liefdehart gegeven heeft, die plaats in ons hart geven gelijk betaamt. Laat ons dan God aanroepen of Hij ons genade wil toeschikken om dat te betrachten en om elkaar hier in liefde op te wekken, vlijtiglijk heen te gaan, en zoeken de HEERE onze God, om genade voor Zijn aangezicht te zoeken en alles wat tot elkaars welzijn is, het één zowel als het ander, want uit Zijn volheid mogen wij ontvangen ook genade voor genade. Het is dan een opstapelen, het één op het ander.

Van de week was ik op ziekenbezoek (dat zal ik in het openbaar toch even aanhalen; het is toch Oudejaar, en nu zijn er nogal veel) bij Marrigje Visser, bij de weduwe Verboom, die vertelde mij: "het is nu 26 weken geleden dat mijn man weg is (hij overleed door een ongeval) en nu heeft Hij mij die genade gegeven dat ik in heel dit halfjaar nog niet tegen Hem opgestaan ben, daar was ik zo blij om. Toen was daar die Koning, Die sprak: "Geheel zijt gij schoon, Mijn vriendin, en er is geen gebrek aan u."

Nu geeft de Koning het eerst Zelf, en zij mogen het uitleven en er hier de vrucht van hebben in vereniging. En daar zij met de erkenning kwam: "dat is van U, want van nature ben ik zo niet", ging Hij nog eens zeggen: "Geheel zijt gij schoon, Mijn vriendin, en er is geen gebrek aan u." Zo lief is onze Koning. Als wij nu Hem aanhangen, dan wil Hij eerst geven. Als Hij geeft en wij kennen het Hem toe, dan prijst Hij ons ook nog, alsof Hij wil zeggen: daar praten wij maar niet over, alles is wel van Mij, maar Ik reken het u toe. Is dat geen lieve Koning? Zo wil Hij alles zijn, in vreugde en in smart, Jezus, Zaligmaker. Toe, bedenken wij dan eens hoe Hij alles is en wil zijn, opdat wij Hem de plaats geven gelijk Hij dat van ons vraagt.

Want nu staat er hier: "En zo Hij komt in de tweede nachtwake." De eerste nachtwake, dat gaat soms wel om wakker te blijven, maar als het eenmaal middernacht gaat worden, dan gaan de ogen zwaar worden. Immers, de nacht wordt bij de Joden in vieren gedeeld; de eerste nachtwake is van 6 tot 9 uur, de tweede van 9 tot 12 uur, de derde van 12 tot 3 uur en de vierde van 3 tot 6 uur, dus in de tweede nachtwake is dan, wanneer het tegen middernacht loopt. Vandaar staat er nog bij: "en komt in de derde wake." Dus hier is sprake van: juist op die tijd waarin men het meest geneigd is om te gaan slapen. Als hij ze dan wakende vindt: "zalig zijn dezelve dienst-knechten."

Laten wij dan dus hierop opmerkzaam zijn, dat wij met zo'n Koning te doen hebben, Die ons hier soms wil beproeven met Zich te onthouden. Zó te onthouden, dat wij als niets van Hem zien of merken, ja alsof Hij ons laat, zoals wij zijn, en op Zich laat wachten. Doch dat is maar om ons te beproeven, of wij Hem waarlijk liefhebben, en de wakenden willen zijn, met loslating van al wat geen wezen is, en Hem plaats geven gelijk betaamt. Hij, de Vorst der aard, is die hulde waard.

Want al moeten wij hier soms in zulk een duisternis en nacht verkeren, dat het is: "Wachter! wat is er van de nacht? Wachter! wat is er van de nacht?" (gedacht: het wordt nu dag, het wordt helder). "De morgenstond is gekomen, en het is nog nacht". Al droogt men als uit, gelijk het land in de zomer door het hete zonnevuur, in de grootste jammer verkerend en zo onze dagen moeten slijten, maar het is, nogmaals gezegd, opdat Hij op Zijn tijd Zich nochtans bewijst "Ziet, hier ben Ik."

Wat zal dan ons deel zijn? Dat in een ogenblik, gelijk als in een storm, die alle stilte en rust verjaagt, met de overkomst van die grote Koning alles tegelijk doet verdwijnen; alle ellende, druk, kruis, lijden, verdriet, het één zowel als het ander. Want waar Hij is, daar is geen plaats voor iets anders. Wat moeten wij dan bekennen? Dat, al is er nog zoveel ellende, die ons hier gepasseerd is het geeft niets hoor, want één ogenblik in Zijn armen, aan Zijn hart, en vergeten is alle ellende, voorbij is alle smart. Dat levert Jezus op; zó is Hij.

Is er dan geen reden om hier op te pakken, op te nemen wat voorkomt? Ja toch? Nu, dat dan God daartoe dit Woord ook aan ons heilige, daartoe zegene en daartoe dienstbaar stelle. Dat, daar dan dit jaar achter ons ligt, het een opwekking moge zijn in hetgeen voor ons ligt, om ons oog op die hoge God te slaan, het jaar te eindigen in vernedering, en het nieuwe te mogen beginnen met gebed dat Hijzelf over ons heerschappij voere, en ons behere en regere, opdat het ons moge welgaan.

Wat zal ik daar nog meer bijvoegen? Wij hangen van Hem af in alles, persoonlijk, in onze gezinnen, families en in heel de staat van ons vaderland en in de overzeese gebieden.

Dat een ieder voor zich dat dan also recht moge beseffen en inzien, dat er dan is"

'k Sla d'ogen naar 't gebergte heen,
Van waar ik dag en nacht,
des Hoogsten bijstand wacht...

Dat God door Zijn Geest dat dan also geve en werke, opdat dat zou zijn de uitgang van ons hart, ten spijt der hel, doch tot prijs van Zijn Naam; Zijn goedheid tot dankzegging. Amen.

Slotzang:-Psalm 90: 9

Laat Uw genâ ons met haar troost verrijken,...

Zegen: Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen.